

Opvoeden

Iedereen doet maar wat

Verzamelwoede

Wat te doen als je kind zich een kleine hoarder toont?

Illustratie Claudie de Cleen

Onze kleinzoon van 5 zit goed in zijn vel, maar heeft een sterke drang om alles te bewaren', mailt een grootmoeder. Toen hij een nieuw bed kreeg, moest zijn oude kleuterbed in de slaapkamer blijven staan, net als een oud kinderkeukentje. Oma vreest dat hij verzuipt in spullen en prullaria. Wat te doen?

Dit zeggen de deskundigen

'Dat jonge kinderen alles willen bewaren, komt veel voor', zegt pedagoog Joyce Vlamings. 'Het is een logische fase in hun ontwikkeling. Ze verkennen de wereld, alles is nieuw en spannend. Om daar grip op te krijgen, ontwikkelen ze een verzameldrang.' Denk aan kinderen die elk blaadje of steentje op straat oprapen en willen bewaren.

'Ik begrijp de zorgen van oma. Door tv-programma's over hoarding rinkelen al snel alarmbellen bij dit soort verzamelgedrag', zegt professional organizer Hilde Verdijk, co-auteur van *Hoarding, opruimen en ordenen met problematische verzamelaars*. Volgens haar zijn die zorgen niet nodig. 'Waar volwassenen troep zien, ziet een kind van 5 al snel een schat. Dat past bij de magische kindertijd, waarin fantasie centraal staat. Zo'n keukentje staat voor fijne herinneringen en voelt daarom onvervangbaar.'

Deskundigen raden af om spullen weg te gooien achter de rug van het kind om. 'Kinderen kunnen sterk voelen dat iets hun eigendom is', zegt Verdijk. Op het moment dat je dat zomaar weghaalt, schaadt je het vertrouwen en kunnen ze juist nog krampachtiger aan hun spullen vasthouden.

Zo pak je het aan

'Toon interesse en erken dat afscheid nemen lastig is', zegt Vlamings. Bij haar eigen dochter hielp het om foto's te maken van lego-creaties die afgebroken moesten worden. 'Dan is het niet helemaal weg. Misschien wil de kleinzoon een geprinte foto van zijn oude bed aan de muur.'

'Leg er niet te veel nadruk op en geef het kind de tijd om afscheid

te nemen', adviseert Hilde Verdijk. 'Laat het kleuterbed en keukentje nog even staan; de kans is groot dat ze later alsnog weg kunnen.'

Opruimen en leren dat spullen soms weg moeten, is een kwestie van oefenen, zegt opruimcoach Lammy Wolfslag. Het helpt om een fijne, nieuwe plek te zoeken voor de spullen. 'Misschien ken je iemand die het bed of keukentje goed kan gebruiken. Dat voelt anders dan gewoon weggooien.'

In veel gezinnen heeft het opruimen en organiseren van de slaapkamer een negatieve lading. 'Vaak zeggen ouders geïrriteerd: nu je kamer opruimen!' Die instructie is te vaag. Een kind begrijpt dan niet wat de bedoeling is. 'Maak het concreet', adviseert Verdijk. 'Taalgebruik is daarbij belangrijk. Vermijd het woord 'troep', want voor kinderen is het geen troep.'

Duidelijke regels helpen. 'Spreek bijvoorbeeld af dat er een doos is voor de knuffels', zegt Wolfslag. 'Past het niet meer, dan moet er een knuffel weg.' Door zo'n vaste bewaarplek (met beperkte ruimte) leert een kind zonder te veel druk dat je niet alles kunt bewaren.

'Doe het opruimen samen en maak het behapbaar door een timer in te stellen van vijf minuten', tipt Wolfslag. Zo geef je kinderen mee: na het spelen komt het moment van opruimen. 'Het hoort erbij, net als tandenpoetsen. Dat is een les voor het leven.'

Houd het speels. 'Maak er een wedstrijd van: wie zet in één minuut tien boekjes terug in de kast?', suggereert Verdijk.

Tot slot: een te volle kamer nodigt een kind minder uit tot spelen. Niet voor niets bestempelde de Italiaanse psycholoog Loris Malaguzzi de fysieke ruimte als de derde pedagoog. 'Bij een te groot aanbod kunnen kinderen geen keuze maken', zegt Vlamings. 'Een ruimte met beperkt aanbod werkt vaak beter.'

Anna van den Breemer schrijft elke woensdag over een alledaags opvoedkundig probleem waarvoor ze een oplossing zoekt.